

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 322/2024-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED] zastúpených JUDr. Vierou Salonnáš Novákovou, advokátkou, Skuteckého 33, Banská Bystrica, proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č. k. 5C/21/2022-165 z 8. marca 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 24. mája 2023 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5C/21/2022-165 z 8. marca 2023 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“). Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáhajú náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia mali v konaní vo veci samej procesné postavenie žalovaných (sťažovateľ [REDACTED] ako žalovaný v 1. rade a sťažovateľ [REDACTED] ako žalovaný v 2. rade, pozn.); žalobca [REDACTED] (ďalej len „žalobca“) sa žalobou o nahradenie vôle na uzatvorenie zmluvy (na okresnom súde podanou 20. septembra 2021, pozn.) domáhal rozhodnutia, ktorým by i) súd nahradil prejav vôle žalovaného v 1. rade uzatvoriť so žalobcom zmluvu o zabezpečovacom prevode práva k v žalobe konkrétne špecifikovaným nehnuteľnostiam, ii) zmluvou o zabezpečovacom prevode práva zabezpečil pohľadávku žalobcu plynúcu zo zmluvy

o pôžičke z 19. decembra 2002 vo výške 331 939,19 eur spolu s jej príslušenstvom, iii) určil, že práva a povinnosti sporových strán k prevádzanému majetku (rovnako aj výkon zabezpečovacieho prevodu práva, pozn.) sa budú spravovať ustanoveniami Občianskeho zákonníka o záložnom práve, pokiaľ Občiansky zákonník neustanovuje inú špeciálnu úpravu, ktorá sa v tom prípade použije prednostne, iv) určil, že hodnota prevádzaného práva je 991 455,70 eur (teda dohodnutá výška najnižšieho podania pre prvé kolo dražby, pričom v druhom kole sa výška najnižšieho podania znižuje o 10 % najnižšieho podania a takto sa zníži výška najnižšieho podania pre každé ďalšie kolo dražby, pričom najnižšie podanie nesmie klesnúť pod 50 % hodnoty prevádzaného práva, pozn.) a v) uložil sťažovateľom povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

3. Následne žalobca 5. februára 2022 okresnému súdu doručil späťvzatie žaloby v celom rozsahu (dôvod späťvzatia žaloby neuviedol, pozn.) a neuplatnil si nárok na náhradu trov konania. Na základe výzvy okresného súdu sťažovatelia zaslali súhlas so späťvzatím žaloby a so zastavením konania. V rámci neho zároveň zdôraznili, že majú nárok na náhradu trov konania.

4. Okresný súd následne vydal uznesenie č. k. 5C/21/2022-97 z 11. mája 2022 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 11. mája 2022“), ktorým vo výroku č. I konanie zastavil a výrokom č. II priznal sťažovateľom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Proti uzneseniu okresného súdu z 11. mája 2022 (proti jeho výroku č. II, pozn.) žalobca podal odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 2Co/113/2022-132 z 26. júla 2022 (ďalej len „uznesenie krajského súdu z 26. júla 2022“). Výrokom č. I predmetného uznesenia krajský súd potvrdil výrok č. II uznesenia okresného súdu z 11. mája 2022 a výrokom č. II sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia krajského súdu z 26. júla 2022 okresný súd vydal (vyšším súdnym úradníkom, pozn.) uznesenie č. k. 5C/21/2022-141 z 19. septembra 2022 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“), ktorým rozhodol o samotnej výške náhrady trov konania sťažovateľov (ich výšku určil na sumu 497,30 eur, pozn.). Vychádzal pritom z toho, že predmetom konania vo veci samej bolo nahradenie vôle na uzatvorenie zmluvy, preto na vec aplikoval § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška o advokátskej tarife“). Sťažovatelia uviedli, že uznesením vyššieho súdneho úradníka im však nebola priznaná náhrada trov za úkon – námietka miestnej príslušnosti súdu, a to z dôvodu, že obsahovo nešlo o úkon vo veci samej, ale len o procesný úkon, ktorým namietali zaujatosť sudcov Okresného súdu Spišská Nová Ves v predmetnej veci.

6. Sťažovatelia podali proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažnosť, v ktorej namietali, že okresný súd pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania vychádzal z nesprávnej výšky predmetu sporu (poukázali na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 119/2012, podľa ktorého záverov ak je vec alebo právo, ktoré je predmetom konania, ocniteľné peniazmi, tak sa táto suma považuje za základ pre tarifnú odmenu, pozn.). Argumentovali, že žalobca ocenil hodnotu nehnuteľností na sumu 991 455,70 eur, a teda z tejto sa mala vypočítať aj náhrada odmeny za jeden úkon právnej služby. Preto požadovali, aby im okresný súd priznal náhradu trov konania v celkovej výške 13 056,30 eur.

7. O sťažnosti rozhodol okresný súd (sudcom, pozn.) napadnutým uznesením tak, že ju zamietol. Uviedol, že predmetom konania bolo nahradenie prejavu vôle žalovaných, teda bezprostredným predmetom konania nebolo ani peňažné plnenie, ani konkrétna vec alebo právo (napríklad priamo určenie vlastníckeho práva, pozn.). Nebola ním ani konkrétna pohľadávka alebo záväzok s konkrétnou hodnotou, a preto nebolo možné určiť tarifnú odmenu za úkony právnej služby prostredníctvom § 10 ods. 2 s použitím § 10 ods. 1 vyhlášky o advokátskej tarife. Doplnil, že základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby preto mala byť určená použitím § 11 ods. 1 vyhlášky o advokátskej tarife (teda ako 1/13 výpočtového základu, pozn.). V rámci argumentácie poukázal na závery ústavného súdu v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 363/06 zo 6. decembra 2007 a III. ÚS 446/2010 zo 7. decembra 2010. K argumentácii sťažovateľov, v rámci ktorej poukázali na závery rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 176/2017 z 31. mája 2017, uviedol, že predmetné rozhodnutie (resp. jeho závery, pozn.) nie je možné na danú vec aplikovať, pretože toto rozhodnutie je možné aplikovať len na konania o určenie vlastníckeho práva k veci podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), teda v sporoch o určenie, či tu právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. V tomto prípade však uvedené nebolo predmetom konania. Doplnil, že z hľadiska typu žaloby je žaloba o nahradenie prejavu vôle žalovaného uzavrieť zmluvu (ktorá bola predmetom konania v tejto veci, pozn.) žalobou o splnenie povinnosti v zmysle § 137 písm. a) CSP. Z hľadiska vecnej legitímácie je zrejmé, že úspešná žaloba o urobenie prejavu vôle uplatňuje právo na splnenie záväzku, ktorého obsahom je práve urobenie prejavu vôle, ide teda o žalobu uplatňujúcu splnenie povinnosti. Preto postup vyššieho súdneho úradníka považoval za správny, keď vychádzal z hodnoty 1/13 výpočtového základu, pretože predmetom konania v merite veci nebolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam alebo určenie neplatnosti kúpnej zmluvy týkajúcej sa nehnuteľností, ale nahradenie prejavu vôle. K námietke o nepriznaní náhrady trov konania za úkon – spísanie námietky miestnej nepríslušnosti v spojení s námietkou zaujatosti sudcov uviedol, že námietku miestnej príslušnosti je možné uplatniť výlučne v rámci prvého úkonu žalovanej sporovej strany a tiež námietku zaujatosti (sudcov, pozn.) je potrebné vzniesť bezodkladne po tom, ako sa strana sporu o tomto dôvode dozvie. Poukázal na to, že v rámci úkonu – vyjadrenia k žalobe (prípadne podania odporu, pozn.), je možné namietať ako miestnu príslušnosť konajúceho súdu, tak aj zaujatosť zákonného sudcu, preto za situácie, keď za úkon – vyjadrenie k žalobe, bol sťažovateľom priznaný úkon právnej služby v plnej výške (vrátane režijného paušálu, pozn.), sa okresnému súdu javilo ako neúčelné, nevhodné a nedôvodné priznať sťažovateľom zároveň aj náhradu za úkon právnej služby spočívajúci v uvedenej námietke.

II.

Argumentácia sťažovateľov

8. Sťažovatelia namietajú, že napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že okresný súd nesprávne aplikoval § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky o advokátskej tarife (z dôvodu, že nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, pozn.). Argumentujú, že s ohľadom na petit žaloby (v ktorom sa žalobca okrem iného domáhal, aby súd určil, že hodnota prevádzaného práva predstavuje sumu 991 455,70 eur, pozn.) je zrejmé, že hodnotu predmetu sporu je možné vyčíslieť v peniazoch. Preto mal byť v ich prípade aplikovaný § 10 ods. 2 vyhlášky o advokátskej tarife (podľa ktorého sa za tarifnú hodnotu považuje výška peňažného plnenia alebo

cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby, pozn.). V tejto súvislosti k okresným súdom uvádzaným rozhodnutiam ústavného súdu (sp. zn. I. ÚS 363/06 zo 6. decembra 2007 a sp. zn. III. ÚS 446/2010 zo 7. decembra 2010, pozn.) sťažovatelia namietli, že v konaniach (ktorých sa tieto rozhodnutia ústavného súdu týkali, pozn.) nebola žalobcami určená hodnota sporu, resp. sa v nich žalobcovia v žalobe nedomáhali, aby súd určil hodnotu prevádzaného práva tak, ako to bolo v tomto prípade. Tvrdia, že v danom prípade je potrebné vychádzať zo záverov rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 176/2017 z 31. mája 2017 (podľa ktorého pokiaľ je vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom súdneho sporu, peniazmi ocniteľné, potom sa táto suma považuje za základ pre tarifnú odmenu advokáta, a to aj vo veciach určenia vlastníckeho práva, pozn.).

9. Tiež argumentovali, že sa nestotožňujú s právnym názorom okresného súdu, podľa ktorého nemajú nárok na náhradu trov konania za právny úkon – spísanie námietky miestnej nepríslušnosti v spojení s námietkou zaujatosti sudcov. Uviedli, že úspešná sporová strana má nárok na náhradu trov konania za všetky úkony právnej služby, pričom pri určovaní výšky náhrady za vykonané úkony je potrebné aplikovať § 13a vyhlášky o advokátskej tarife, ktorý rozlišuje medzi úkonmi vykonanými vo veci samej a inými úkonmi, ktorých vykonanie bolo nevyhnutné pri uplatnení alebo bránení práva. Dodali, že z dôvodu podania žaloby na miestne nepríslušnom súde boli nútení podať túto námietku (pretože súd miestnu príslušnosť neskúmal z úradnej povinnosti, pozn.), pričom ich námietka bola vyhodnotená ako dôvodná. Išlo o procesný úkon (nie o úkon vo veci samej, pozn.), avšak podľa § 13a ods. 1 a 5 vyhlášky o advokátskej tarife zaň majú nárok na priznanie náhrady trov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu.

11. V zmysle konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 84/2020).

12. Ústavný súd, zohľadňujúc sťažnostné námietky smerujúce proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške náhrady trov konania, považuje v prvom rade za žiaduce poukázať na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 134/2016). K problematike trov konania sa stavia nanajvýš rezervovane, podrobuje ju obmedzenému ústavnoprávnemu prieskumu, pričom k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania pristupuje skutočne iba výnimočne. Tento prístup vychádza z názoru, že rozhodnutie o trovách konania má vo vzťahu k veci samej jednoznačne akcesorickú povahu a samo osebe väčšinou nedosahuje takú intenzitu, ktorá je spôsobilá

porušiť základné práva a slobody, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. To však ale neznamená, že rozhodnutiami o trovách konania nemôže dôjsť k porušeniu práv sťažovateľov. Otázka náhrady trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnu dimenziu v prípade takého postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (I. ÚS 437/2023).

13. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 358/2019).

III.1. K námietke sťažovateľov týkajúcej sa nesprávnej aplikácie ustanovení vyhlášky o advokátskej tarife:

14. Sťažovatelia v prvom rade vzniesli námietku, že okresný súd v ich veci nesprávne aplikoval § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky o advokátskej tarife (teda, že nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, pozn.). Poukázali na to, že hodnotu predmetu sporu (nehnutelností, pozn.) je možné vyčíslieť v peniazoch (na sumu 991 455,70 eur, pozn.). Preto mal byť v ich prípade aplikovaný § 10 ods. 2 vyhlášky o advokátskej tarife (podľa ktorého sa za tarifnú hodnotu považuje výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, pozn.).

15. Z § 9 ods. 1 vyhlášky o advokátskej tarife vyplýva, že základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva. Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky o advokátskej tarife ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby. V zmysle § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky o advokátskej tarife základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu iba v prípade, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

16. Ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky o advokátskej tarife má rozhodujúci význam najmä v ňom uvedené slovné spojenie „*ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch*“. Vyjadriť hodnotu (v danom prípade práva, pozn.) predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov (resp. strany sporu) meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní (m. m. II. ÚS 492/2013, IV. ÚS 187/2018).

17. V posudzovanom prípade okresný súd v napadnutom uznesení uviedol, že predmetom konania vo veci bolo nahradenie prejavu vôle žalovaného v 1. rade, teda bezprostredným a priamym predmetom konania nebolo ani peňažné plnenie, ani konkrétna vec alebo právo (napríklad priamo určenie vlastníckeho práva), resp. konkrétna pohľadávka alebo záväzok s konkrétnou hodnotou. Zároveň okresný súd poukázal aj na závery ústavného súdu vyplývajúce z jeho rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 363/06 zo 6. decembra 2007 (v predmetnom rozhodnutí už ústavný súd konštatoval, že je ústavne akceptovateľný záver všeobecného súdu, že predmet sporu – nahradenie prejavu vôle je možné považovať za neoceniteľný peniazmi, pozn.). Taktiež aj podporenie vyslovených záverov okresného súdu s odvolaním sa na rozhodnutie ústavného súdu č. k. III. ÚS 446/2010-16

zo 7. decembra 2010 ústavný súd považuje za relevantné [pretože aj v tomto prípade bolo predmetom konania vo veci samej nahradenie prejavu vôle na uzatvorenie zmluvy (kúpnej zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti, pozn.)]. Ústavný súd tak vzhľadom na okolnosti danej veci nenašiel relevantný dôvod odkloniť sa od už takto skôr vysloveného názoru ústavného súdu.

18. V tejto súvislosti ústavný súd zároveň poukazuje aj na právny názor vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 58/2021 z 5. mája 2021 (ZNaU č. 26/2021), v ktorom k aplikácii advokátskej tarify okrem iného uviedol, že pri rozhodovaní o trovách konania v prípade žaloby o určenie prechodu ručiteľského záväzku je namieste určenie základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky o advokátskej tarife. Podanou žalobou sa teda nemalo (a ani nemohlo) priamo priznať právo, ktorého hodnota je vyjadriteľná v peniazoch, rovnako ako účelom (podstatou a zmyslom) právnej služby nebolo dosiahnutie plnenia zo strany žalovaného. Pri vyčíslení trov konania je pri určovacích sporoch potrebné rozlišovať dve kategórie. Do prvej kategórie patria spory, ktorých predmetom je definitívne určenie práva a výsledkom je rozsudok, ktorého účinkom je nadobudnutie konkrétnej majetkovej (peniazmi oceneľnej) hodnoty. Ak napríklad žalobca uspeje v spore o určenie vlastníckeho práva, nehnuteľnosť je definitívne katastrálne zaevidovaná ako jeho majetok, a preto je úplne opodstatnené, aby sa za tarifnú hodnotu veci považovala cena, resp. hodnota nehnuteľnosti. Druhú kategóriu tvoria spory, ktorých predmetom nie je definitívne určenie, ale určenie „kvázi prejudiciálne“ – na účely vysporiadania iného právneho vzťahu. Pôjde o určovacie spory, ktorých výsledkom nebude konečná súdna ochrana, ale na účel dosiahnutia jej definitívneho hmatateľného účinku sa nárok musí žalovať samostatne zo zákonných dôvodov. V týchto prípadoch nie je možné hodnotu predmetu sporu vyjadriť v peniazoch, čo opodstatňuje aplikáciu § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky o advokátskej tarife.

19. S prihliadnutím na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia (uvedenú v bode 7 tohto uznesenia, pozn.), ústavným súdom uvedené pre vec podstatné ustanovenia príslušného právneho predpisu (vyhlášky o advokátskej tarife, pozn.), ako aj s poukazom na doterajšiu judikatúru ústavného súdu ústavný súd dospel v danom prípade k záveru, že okresným súdom v napadnutom uznesení prezentované úvahy nie je možné v konkrétnom prípade označiť za ústavne neudržateľné či vykazujúce znaky arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti, či svojevôle.

20. Preto ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľov ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K námietke sťažovateľov týkajúcej sa nepriznania im náhrady trov konania za úkon právnej služby:

21. V poradí druhou námietkou, ktorú sťažovatelia nastolili, bola skutočnosť nepriznania im náhrady trov konania za uskutočnený úkon právnej služby – spísanie námietky miestnej nepríslušnosti v spojení s námietkou zaujatosti.

22. Ústavný súd už viackrát konštatoval (napr. II. ÚS 303/2017, II. ÚS 180/2018), že pokiaľ sa sťažovateľ domnieva, že priznaná náhrada trov právneho zastúpenia mala byť vo vyššej sume, resp. že mala byť priznaná náhrada trov právneho zastúpenia aj za ďalšie úkony, ide o otázku, ktorá

spadá pod aplikáciu jednoduchého práva upravujúceho spôsob výpočtu sumy trov právneho zastúpenia a pod otázku aplikácie konkrétnych ustanovení vyhlášky a nemožno teda hovoriť primárne o ústavnoprávnom aspekte danej veci. V takom prípade by ústavný súd skúmal, či samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces, alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny.

23. Ako už bolo načrtnuté, právomoc ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti. Úlohou ústavného súdu nie je prehodnocovať správnosť právnych názorov všeobecného súdu, ku ktorým všeobecný súd dospel pri výklade podústavného práva, a to ani v prípade, ak by s takým rozhodnutím nesúhlasil (II. ÚS 509/2022). Opačný prístup by v konečnom dôsledku smeroval k spochybňovaniu ústavného postavenia ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) a vyústil by do jeho vnímania ako riadnej (prípadne mimoriadnej) opravnej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov (obdobne II. ÚS 85/2022). Okresný súd navyše podľa názoru ústavného súdu aj riadne odôvodnil svoje závery týkajúce sa nepriznania náhrady trov právneho zastúpenia za konkrétny úkon právnej služby v danom spore.

24. Na tomto základe preto ústavný súd aj v tejto časti dospel k záveru, že neexistujú skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto aj vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľov ich ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

25. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2024

Miloš Maďar
predseda senátu